

Organik Tarımda Kontrol ve Sertifikasyon

AŞAMALARI:

- Kontrol
  - Başvuru
    - » Üretici, işletmeci veya pazarlamacı olan kişi veya kuruluş tüm bilgi ve belgelerle bir kontrol ve sertifikasyon kuruluşuna başvurur.
- Teklif ve Anlaşma
  - Hizmet olarak belirlenmiş kontrol ve sertifikasyon için teklif ve uygun görülmesi durumunda anlaşma sunulur.
- Arazi Kontrolleri
  - En az bir kez; ürün, yöre, mücadele takvimi, çiftçi eğilimi gibi risk faktörlerine göre arazi kontrolünün yapılması (çiftçi görüşmesi, arazi ve depo ziyareti, numune alımı vb.)
- Dokümantasyon
  - Tüm zirai işlemler ve alım satımların kayıtlı olması
- İşletme Kontrolleri
  - Ürün alımı, nakliye, depolama, ürün işleme gibi faktörlerin kontrolü, numune alımı
- Muhasebe
- İhracat
- Kontrol

İlk Ziyaret

Gözetim Ziyaretleri

- Haberli (sadece belli (3-4) gün önce)
- Habersiz (Toplamın % 10'u)

Ürün Kontrolü

ANALİZ (Gıda ürünlerinde % 15, hayvancılıkta %25)

- ÇİFTLİK
Başlangıç Ziyareti

Tüm Parsellerin kontrol edilmesi

- Başvuru formundaki verilerin doğruluğunun kontrol edilmesi
- Parsel sınırlarının kontaminasyon riskine karşı kontrol edilmesi
- Ürünler ilgili ve diğer teknik bilgiler
- Son uygulama ile ilgili bilgilerin doğruluğunun kontrolü

Eldeki veriler

- Kalan ürünler (gübre, pestisid vb.)

Prosedür ve yasal (kanun, yönetmelikler) hakkında gerekli bilgilendirme

- Zorunlu Kayıtlar
- Satın alınan ürün bilgileri
- Eldeki ürün bilgileri
- Satılan ürün bilgileri

(işlemenin çiftlik dahilinde olması durumunda)

- İşleme bilgileri
- HAYVANCILIK Başlangıç Ziyareti

Uygunluk Denetimi:

- Hayvanlarla otlak alanları arasındaki ilişki (oran)
- Açık ve kapalı alan miktarı özelliklerinin kontrolü
- Besleme
- Veteriner uygulamaları
- Sütten kesme
- Diğer standartlarla reçete uygunluğu

Kayıtlar

- Açık ve kapalı alan
- Veteriner uygulamaları
- İŞLETME
Başlangıç Ziyareti

Ürün Bilgileri

- İşlenen ürünlerdeki toplam % organik madde miktarı ve özelliği
- İşleme esnasında kullanılan katkı maddeleri (pozitif liste)
- GMO ürünler ve türevlerinin kullanımı yasak
- İŞLETME
Başlangıç Ziyareti

Teknolojik talepler

- İşleme döngüsünde ayırım:

YER: farklı ünite birimi

ZAMAN: Farklı zamanlama: Tek bir hattın temizleme sonrası kullanımı

- İyonize radyasyon yasak
- Geçerli olan diğer standartların taleplerine uygunluğunun takibi
- İŞLETME
Başlangıç Ziyareti

İşletme

- Stok alanlarının ayırımı
- Hammadde, son ürün ve işleme esnasındaki ürünlerin detaylı tanımı.
- İzlenebilirlik kontrolü

Muhasebe (Kayıt kontrolü)

- SATIN ALIM (miktar)
- SATIŞ (miktar)
- İşleme kayıtları
- Hammadde sertifikalarının kontrolü

Reçete (Katkı listesi)

Yıllık işleme programı

Tedarikçi listesi

Tedarikçi klasifikasyonu

- *sertifika uygunluğu*

- *analiz*

- *diğer belgeler (alım, rapor vb.)*

Hammadde Klasifikasyonu

- *sertifika ve etiket*

- *giriş kayıtları*

- *yetiştiricilik raporu*

İşleme Bilgileri

Son ürün işleminde giren ve çıkan hammadde kayıtları

- Sertifikasyon Komitesinin Değerlendirmesi

Sertifikasyon Komitesi değerlendirmesi sonrası:

- Çiftlik/firma dosyası
- Kontrol raporu
- Çiftlik/firmaya ait bütünleştirici diğer dokümanlar
- Değerlendirme analizi sonucu

Çiftlik/firma'nın uygunluğu kararının onayı, geçiş periyodu, kullanılan madde değerlendirmesi

- Pozitif Karar

Pozitif Karar çıkması durumunda:

Çiftlik / firma için Uygunluk (Master) Sertifikasının düzenlenmesi

içeriği:

- pozitif değerlendirme açıklaması
- Çiftlik/firma, tipi, ilgili durumu
- İlgili firma (müşteri) kodu ve kayıt numarası
- uygunluğu onaylanan standartın belirtilmesi
- çiftlik / firma aktivitesindeki ürünün klasifikasyonu (miktar vb)
- geçerlilik tarihi
- Negatif Karar

NEGATİF Karar çıkması durumunda:

Değerlendirme (karar) raporu:

- İlgili yönetmeliğe göre negatif karar çıkmasının sebebi
- Olumlu karar için gerekli düzeltici önlemlerin açıklanması ve zaman limitinin belirlenmesi

Yıllık ziyaretin tamamlanması

- Tüm parsellerin ziyareti
- Depo kontrolü
- Hasat verileri
- Muhasebe

Üretimin farklı fenolojik zamanlarında ve uygulamalarında kontrol amaçlı ziyaret (risk faktörüne)

Ürün kontrolü (analiz)

- Yıllık analiz planına göre (toprak, yaprak, hammadde pestisid analizi)

Yıllık ziyaretin tamamlanması

- Birimin ziyareti
- Depo
- İşleme kayıtları
- Muhasebe (giriş – çıkış)
- Hammadde sertifikaları
- Diğer belgeler (alım, rapor vb.)

Özel (belirgin) işleme zamanlarında kontrol amaçlı ziyaret

Ürün kontrolü (analiz)

- Yıllık analiz planına göre (hammadde, nihai ürün vb.)
- Olumlu durumda...

Satış (lot) sertifikasyonu

- Satılan ürün için geçerli sertifikasyonun düzenlenmesi.(TR 25814 sayılı yönetmeliğe göre dahili veya ihraç sertifikası)
- AB İthalat sertifikası
- AB dışı ülkelere ait ithalat sertifikası
- Diğer ülkelere ait (JAS, NOP vb.) belgeleri
- Kontrol ve Sertifikasyon
- Etiketleme
- Etiketleme
- Uygunsuzluk durumunda

tipi önemlidir

Uygunsuzluk

Hafif uygunsuzluk, genellikle dokümanlardaki eksiklik veya hata olup firma ve ürün zararlı olmayabilir, verilen süreçte eksikliklerin giderilmesi ile.

- Teknik Konular - 1
- Ekolojik Tarıma Geçiş: Geçiş Periyodu, topraktaki kimyasalların azaltılması, organik maddelerin ve toprak yapısının gelişme şansının, bitki besin madde miktarlarının ve elde edilebilirliğinin artırılması için gerekli minimum süredir. Süre; tek yıllık bitkilerde en az 24 ay çok yıllık bitkilerde ise en az 36 ay'dır. Geçiş periyodu daha önce yapılan uygulamaların belgelenmesi ile kısaltılabildiği gibi yanlış uygulamalar ile uzatılabilir. Yabancı toplama ürünü ise süre sıfırlanır.
- Tohum ve üretim materyalleri: Tohumlar, üretim materyalleri ve fideler ekolojik orijinli olmalıdır. Elde edilmesi mümkün değilse konvensiyonel orijinli olanlar kullanılabilir.
- Organik Tarım Girdileri: Organik metodlarla yapılacak üretim ve işlemlerde kullanılacak tüm girdiler (ilaç, gübre, katkı maddesi) yönetmelik eklerinde belirtilmiştir (AB ve TR Yönetmelikleri Ek I ve II). Listede yazılı olmayanlar uygulanması konvensiyonel uygulama anlamına gelmektedir.
- Teknik Konular - 2
- Paralel Üretim ve işleme: Yönetmeliklere göre organik üretimde kesin olarak ayrılmış birimlerin kullanılması ve organik ve konvensiyonel işlemlerin ayrı olması gerekir. Yetiştiricilikte çok yıllık bitkilerde geçiş periyodu hariç paralel üretime izin verilmemiştir.
- Depolama: Organik orijinli ürünlerin depolanmasında ürünün mevcut kalitesinin korunması istenir. Diğer (konvensiyonel) ürünlerden ayrı depolanmalıdır. Temizleme ve dezenfeksiyonda yönetmelik dahilinde izin verilmiş maddeler kullanılmalıdır.
- Paketleme: Paketleme materyali ekolojik görüşlere uygun seçilmiş olmalıdır. Paket üzerinde üretici ve işlemeciye ait tüm kademeleri ve isimleri belirtilmelidir. Bileşik ürün ise (pasta, kek, peynir vb) organik ürün ve olmayan ürün oranları belirtilmelidir. (Organik ürün, %95 organik ürün ve % 70 Organik girdilerden oluşan ürün)